

20 milliós adatvédelmi bírság a Deichmannak – az ügy tanulságai minden kamerarendszert működtető vállalkozás számára

A kapcsolódó tényállás szerint egy vásárló az adatkezelő (Deichmann) üzletében tévedésből 10.000,- Ft-os címlet helyett 20.000,-Ft-os címlettel fizetett és nem kérte a visszajárót, majd miután ezt észlelte és visszatért ezt az eladónak jelezni, arról tájékoztatták, hogy az ennek ellenőrzéséhez szükséges kamerafelvételeket kizárólag rendőrségi megkeresésre áll módjában az adatkezelőnek rendelkezésre bocsátani, ezzel kapcsolatos igényeit, kifogását a panaszkönyvben tudja rögzíteni.

Mire a rendőrségi megkeresés az adatkezelőhöz megérkezett az adatkezelő azonban már törölte a felvételeket, annak ellenére, hogy a vásárló kérte a felvételek megtekintésének lehetőségét és megőrzését (azaz az adatkezelés korlátozását), hivatkozva arra, hogy csak ezen a módon ellenőrizhető, hogy pontosan mi történt.

A fenti tényállás alapján indított a NAIH hatósági eljárást, melynek során az alábbiakra figyelemmel többek között megállapította, hogy **az adatkezelő megsértette a hozzáféréshez és az adatkezelés korlátozáshoz való jog szabályait** és az általa a kamerarendszerrel kapcsolatosan az eljárás megindítását megelőzően és azt követően tett, az érintetti joggyakorlást biztosító intézkedések nem feleltek meg a GDPR alapján megkövetelt megfelelő szervezési és technikai intézkedéseknek.

A **hozzáférési jog** kapcsán a NAIH határozata külön kiemeli, hogy az kettős irányban gyakorolható, **egyrésről magában foglalja a felvételek megtekintésének lehetőségét, másrésről magában foglalja a felvételekről másolat kérésének lehetőségét is.**

Hol hibázott az adatkezelő?

Az adatkezelő a konkrét esetben **nem ismerte fel azt, hogy a vásárló egyáltalán érintetti jogait kívánja gyakorolni**, amit az is tanúsít, hogy a panaszkönyvbe történő bejegyzésként, azaz fogyasztói panaszként kezelték az érintett kérését.

Ezen túl az adatkezelő **azt sem ismerte fel**, hogy az érintett a **felvételek megismerésének lehetőségét** kérte, melytől **elkülönül a felvételek rendelkezésre bocsátásának kérdése**, melyhez külön-külön joga van az érintettnek és melyeket az adatkezelőnek megfelelő garanciákkal – harmadik személyek jogainak sérelme nélkül – biztosítani kell.

Ez végeredményben azt is eredményezte, hogy az adatkezelő **nem megfelelően kezelte az érintett hozzáférési jogának gyakorlására vonatkozó kérelmét.**

A fentieket túl az ügyfél azon kérelmét, hogy ne töröljék a felvételt sem értékelte megfelelően az adatkezelő, mivel a rendőrségi megkeresés időpontjára már nem állt a felvétel rendelkezésre. Az adatkezelő ezáltal **megsértette a GDPR rendelkezéseit az ügyfél adatkezelés korlátozására vonatkozó kérelme tekintetében is.**

Az adatkezelő az ügy kapcsán tehát 4 adatvédelemmel kapcsolatos hibát is elkövetett, ami végül jelentős összegű bírságot eredményezett.

Általánosságban megállapította a NAIH azt is, hogy az adatkezelő nem megfelelően kezeli az adatkezelési kérelmeket, melyet az is tanúsít, hogy azokat nem is kezeli és tartja nyilván külön.

A NAIH határozatában megállapította, hogy azáltal, hogy az adatkezelő – mely az egész országban rendelkezik üzletekkel és azokban működő kamerákkal – megsértette a GDPR azon általános kötelezettségét, mely szerint minden adatkezelő köteles megfelelő szervezési és technikai intézkedéseket megtenni ahhoz, hogy a személyes adatok kezelése a GDPR-nak megfelelően történjen. Ennek keretében az adatkezelőknek **már a kamera rendszer tervezése, kialakítása során meg kellett volna hoznia azokat a szervezési, illetve technikai intézkedéseket, amelyek az érintettek GDPR III. fejezetében szereplő jogait biztosítani tudják.**

Kiemelendő, hogy a NAIH kifejezetten rögzítette azt, hogy ezen intézkedések körébe tartozik

- az érintetti jogok kezelésére vonatkozó belső eljárásrend kialakítása, így többek között kijelölni azt a személyt, aki felelős az érintetti kérelmek kezeléséért;
- kialakítani azon csatornákat, ahol az adatkezelő az érintetti kérelmeket fogadni tudja;
- adott esetben adatvédelmi tisztviselő kijelölése;
- kialakítani az érintetti joggyakorlás szabályait;
- megfelelő adatbiztonsági intézkedéseket hozni;
- vezetni a 30. cikk szerinti adatkezelési nyilvántartást,
- az érintettek megfelelő tájékoztatási gyakorlatának kialakítása.

A fenti általános elvárásokon túl a NAIH határozata rögzítette azt is, hogy mivel az adatkezelő az ország területén széles körben kiterjedten, több mint 100 üzletében kamerákat üzemeltetett, így a kamerás adatkezelés vonatkozásában elvárás az is, hogy a Társaság megfelelő belső adatvédelmi szabályokat is alkalmazzon és ebben a körben szükséges lett volna az adatkezelő valamennyi, ügyfelekkel dolgozó alkalmazottjának – így különösen az eladótérben, illetve az ügyfélszolgálaton dolgozók – **kitanítása** arról, hogy a GDPR alapján kamerás adatkezelés esetén milyen érintetti kérelmek fordulhatnak elő, hogyan lehet felismerni és elkülöníteni e kérelmeket az egyéb beadványoktól, panaszoktól, hogyan kell kezelni e kérelmeket, a társaságon belül mely szervezeti egységhez kell továbbítani ezen kérelmeket.

Fentiekén túl a NAIH megállapította azt is, hogy az időközben az adatkezelő által megtett intézkedések és elfogadott szabályzatok sem voltak megfelelőek. Ebben a körben kiemelő és fontos minden kamera rendszert működtető adatkezelőnek figyelemmel lenni arra a körülményre, hogy **a felvételekhez történő hozzáféréssel való jog gyakorlását nem lehet a GDPR által biztosított kereteken túl önkényesen arra hivatkozással korlátozni**, hogy az csak akkor lenne gyakorolható, ha nem sérti harmadik személy jogát. Ez utóbbi kitétel ugyanis az adatkezelő kötelezettségét jelentő előírás és nem a joggyakorlás korlátozása vagy a joggyakorlás megakadályozásának alapjául elfogadható hivatkozás.

Végül a **felvételek korlátozásával** kapcsolatosan kiemelő, hogy a személy- és vagyónvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény korábban ebben a tekintetében irányadó szabálya – mely szerint csak 30 napig lehetne korlátozni a kérelemtől az adatkezelést, ha hatósági megkeresés nem érkezne ez idő alatt – ellentétben áll a GDPR rendelkezéseivel és már nem is hatályos, **ilyen korlátozás nélkül kell tehát az érintettek adatkezelés korlátozására vonatkozó joggyakorlását biztosítani.**

Fontos tehát, hogy amennyiben Ön adatkezelő, akkor ne csak arra ügyeljen fokozottan, hogy szabályzatai, tájékoztatói megfeleljenek a GDPR rendelkezéseinek, hanem arra is, hogy az érintettek a számukra biztosított jogukat megfelelően tudják gyakorolni. A GDPR szabályainak gyakorlati érvényesülése és az ehhez szükséges megfelelő szervezési és technikai intézkedések megtétele, beleértve a munkavállalók megfelelő kitanítása is az adatkezelő felelősségi körébe tartozik tehát, a megfelelő intézkedések elmulasztása jelentős mértékű bírság kiszabását is vonhatja maga után, mint ahogy ez ebben az ügyben is történt.

Amennyiben úgy érzi, hogy az Önöknél alkalmazott adatvédelmi rendszer átvizsgálásra vagy kiegészítésre, esetleg újragondolásra szorul, úgy adatvédelemben nagy tapasztalattal bíró kollégáink készséggel állnak rendelkezésükre!